

מחלת דופיטרן

המחלה היא התעבות דמוית צלקת של השכבה התת עורית בכפות הידיים (פסציה) בצורת גושים חבלים או מיתרים. בהדרגה העור הופך נוקשה וגורם לאצבע(ות) להתכוּפף אל היד מבלי יכולת ליישרן. המחלה יכולה לפגוע באצבע אחת או יותר. הסיבה למחלה אינה ידועה. יש לה רקע גנטי והיא נפוצה יותר בעמים צפונים, אצלם המחלה יכולה להופיע גם בכפות הידיים ובאיבר המין. המחלה קושרה בעבר לאלכוהוליזם אך לא ברור אם זה אכן נפוץ יותר באוכלוסייה זאת. לעיתים זה יכול להופיע אחר חבלה או ניתוחים ביד. מהם הסימפטומים?

זה יכול להתחיל כג'ולה (NODULE) שלעיתים כואבת בבסיס האצבע ולהמשיך ביצירת רקמה דמוית צלקת אורכית שנראית כגיד מתוח תחת לעור. בשלב זה האצבע מתחילה להתכוּפף ומאבדים את היכולת ליישרה לגמרי. בחלק מהמקרים המחלה נעצרת ובחלק מתקדמת ללא הפסקה עד כי האצבע ממש נוגעת בכף היד.

מהן אפשרויות הטיפול?

בשלב של הג'ולה הכואבת (שלא מופיע אצל כולם) אפשר לנסות זריקת סטרואיד מקומי. יש אפשרות לטפל בזריקות של אנזימים (קולגנז) ש"ממס" את הצלקת אך זה טיפול ניסיוני שטרם הוכיח את עצמו לגמרי ולמיטב ידיעתי לא מבוצע בישראל. ההחלטה על ניתוח מתקבלת לרוב כאשר החולה אינו יכול להניח יד שטוחה על השולחן. בניתוח כורתים את הרקמה המעובה. יש כמה טכניקות ניתוחיות לעשות כן. בכל מיקרה צריך להיזהר מאד לא לפגוע בכלי הדם ועצבי האצבע שלא נמצאים במקומם הרגיל במקרים רבים וחשופים לכן לפגיעה ממנתח שאנן.

לאחר הניתוח מניחים סד ליישור אצבעות היד לכמה ימים ואחרי כן מתחילים להפעיל את האצבעות וממשיכים עם הסד בלילה לחודשים מספר.

מהם סיכויי ההצלחה?

כאשר רק הפרק MPJ מכופף יש יותר הצלחה מאשר כשהפרק הבין גלילי PIPJ מעורב. יש מחקרים המראים כ-50% חזרה לאחר 5-10 שנים אך לרוב זה פחות גרוע ממה שהיה לפני הניתוח.

מהם הסיבוכים האפשריים?

הסיבוכים האפשריים הם החלמה איטית של הפצע עם נמק של שולי העור. לעיתים יש פגיעה בעצבי האצבע שיכולה לגרום לירידת תחושה בה ופגיעה בכלי הדם שלה שיכולה להביא לרגישות לקור ובמקרים נדירים מאד לאבדן חלק מהאצבע. בעיקר בניתוח חוזר. מה קורה אם לא מטפלים? כאמור, לעיתים המחלה נעצרת לבד אך אם היא מתקדמת צפוי כיפוף הדרגתי של האצבע(ות) ואבדן חלק מתפקוד היד.